



**TÜRK DİLİ KONUŞAN ÜLKELER
PARLAMENTER ASAMBLESİ**

BİRİNCİ GENEL KURULU

29 Eylül 2009

BAKÜ BİLDİRGESİ

Türk Dili Konuşan Ülkeler Parlamenter Asamblesi (TÜRKPA) Birinci Genel Kurul toplantısı Azerbaycan Cumhuriyeti Milli Meclisi, Kazakistan Cumhuriyeti Parlamentosu, Kırgızistan Cumhuriyeti Jogorku Keneşi ve Türkiye Büyük Millet Meclisi temsilcilerinin katılımıyla 29 Eylül 2009 tarihinde Bakü'de gerçekleştirilmiştir.

Parlamenter Asamble,

- 21 Kasım 2008 tarihinde İstanbul'da imzalanan Türk Dili Konuşan Ülkeler Parlamenterler Asamblesi'ne dair anlaşmayı, modern dünyaya yeni çağrılar yapmadan önce halkımızın çabalarının bir araya gelmesiyle ilgili önemli tarihi olay olarak not ederek,
- TÜRKPA katılımcı ülkelerinin parlamentolarının devletlerin yaşamlarında oynadığı önemli rolün, devletlerin demokratik gelişiminin gerekli koşullarından biri olduğuna dayanarak; katılımcı devletlerin üst düzey parlamentolar arası işbirliğinin ve tarihlerinin, dil ve kültürlerinin ortaklığının altını çizerek,
- TÜRKPA'nın bağımsızlık ilkelerine, egemenlik, toprak bütünlüğüne ve sınırların tahrip edilemezliğine, yasal eşitliğe, içişlerine müdahale edilmemesine, siyasi ve ekonomik güvencenin güçlendirilmesine devletlerin tehdit veya zor kullanma, ekonomik ve diğer baskı yöntemleri, doğal kaynakların tam ve verimli kullanımıyla insanların refahının artması, ulusal ekonomilerin dinamik gelişimine güçlü katkılar getirmesini dileyerek,

Aşağıdaki hususları beyan eder:

1. Türk Dili Konuşan Ülkeler Parlamenter Asamblesi çerçevesindeki işbirliği, devletlerimiz arasındaki politik, ekonomik, kültürel ve diğer ilişkileri derinleştirmenin ve halklarımızı birbirilerine yakınlaştırmının en önemli yoludur.
2. Türk Dili Konuşan Ülkeler Parlamenter Asamblesi'nin faaliyeti, kardeş halklarımızın daha da kalkınması adına, katılımcı devletlerin tarihinin, dilinin ve kültürünün ortaklığı tarafından sunulan olanakların kullanımına dayanmaktadır.
3. Türk Dili Konuşan Ülkeler Parlamenter Asamblesi, devletlerimizin karşılıklı olarak avantajlı ve eşdeğer işbirliğine yeni bir itici güç verecektir.

4. Türk Dili Konuşan Ülkeler Parlamenter Asamblesi, parlamentolar arası işbirliğinin niteliksel olarak yeni bir adımı olan parlamenter diplomasi yoluyla devletler arasındaki siyasi diyalogun daha da gelişmesine yardımcı olmayı ve kalkınma ile bölgesel ve küresel güvenliğin korunmasını amaçlayan çeşitli inisiyatiflerin uygulanması için elverişli bir siyasi alan yaratmayı amaçlamaktadır.